

Στην Ιερά Μονή Μεγίστης Λαύρας (φωτογραφίες)

/ Γενικά

Το μοναστήρι της Μεγίστης Λαύρας, το πρώτο και το μεγαλύτερο του Αγίου Όρους, είναι κτισμένο πάνω στο πλάτωμα ενός βράχου, εκεί που τελειώνει η χερσόνησος και ο Όθος κατεβαίνει ήρεμα προς τη θάλασσα σχηματίζοντας πολλούς καταπράσινους λοφίσκους. Βρίσκεται σε μικρή απόσταση, περίπου είκοσι λεπτά, από την παραλία, όπου ο αρσανάς του, και γιορτάζει την Κοίμηση του σίου Αθανασίου του Αθωνίτη (5 Ιουλίου). Άλλες ονομασίες, με τις οποίες αναφέρεται σε παλαιότερα έγγραφα, είναι: «Λαύρα των Μελανών», «Λαύρα του κυρού Αθανασίου», «Λαύρα του αγίου Αθανασίου», «Μεγάλη Λαύρα» ή και απλώς «Λαύρα», λέξη που σημαίνει εδώ ένα πολυάνθρωπο μοναστήρι. Η ίδρυση του μοναστηριού συμπίπτει με τη

συστηματοποίηση του μοναχισμού στο Όρος, μετά από μια ανοργάνωτη και ιδιότυπη ζωή των αγιορειτών ασκητών. Ιδρυτής του ο σοφός και ανακαινιστής μοναχός Αθανάσιος, που μόναζε πρώτα σε κάποιο μοναστήρι στον Όλυμπο της Βιθυνίας, τον καιρό που ηγούμενός του ήταν ο περίφημος Μιχαήλ Μαλείνος, θείος του Νικηφόρου Φωκά. Εκεί συνδέθηκε με στενή φιλία με τον αρχιστράτηγο τότε

της Ανατολής και κατόπιν αυτοκράτορα Νικηφόρο, που του πρότεινε να εγκαταλείψει τον Όλυμπο και να έρθει στον Έθω, όπου αργότερα θα τον ακολουθούσε και ο ίδιος. Ο Αθανάσιος, αν και είχε στην αρχή ορισμένες επιφυλάξεις, θεμελίωσε τη Λαύρα το 963, στηρίζοντας βέβαια τις ελπίδες του στον φίλο του αυτοκράτορα. ως θέση διάλεξε το μέρος όπου πιθανόν να υπήρχε παλαιότερα η αρχαία πελασγική πόλη Ακρόθωοι. Σύμφωνα με τη βιογραφία του, που χρονολογείται στον 11 ο αιώνα, έκτισε πρώτα το τετράπλευρο τείχος γύρω γύρω, ύστερα το καθολικό και στη συνέχεια τις σειρές των κελλιών.

Στη σημερινή του κατάσταση το μοναστήρι φαίνεται εξωτερικά σαν ένα συγκρότημα από πολυώροφα κτίρια τοποθετημένα ολόγυρα σε τετράπλευρο σχήμα, με μια μεγάλη αυλή στο κέντρο, όπου βρίσκεται το καθολικό και άλλα παρεκκλήσια, η τράπεζα, καθώς και διάφορα οικοδομήματα. Σε όλα αυτά δεσπόζει ο επιβλητικός και αρχαιοπρεπής πύργος του Τσιμισκή που είναι τετράγωνος και καταλαμβάνει τη νοτιοδυτική γωνία του Περιβόλου. Στην είσοδο του μοναστηριού υπάρχει ένα προστώο στηριγμένο πάνω σε τέσσερις κίονες. Εκτός όμως από την

κύρια αυτή είσοδο υπάρχει και μια άλλη μικρή πύλη στη νότια πλευρά του. Πολλά κτίρια ή και ολόκληρες πτέρυγες ανακαινίστηκαν σε μεταγενέστερα χρόνια. έτσι στη νότια πλευρά υπάρχει ως χρονολογία κατασκευής το έτος 1769, στην ανατολική το 1862 κτλ. Το καθολικό της Λαύρας είναι το πρώτο που κτίστηκε στο Όρος και σύμφωνα με αυτό κατασκευάστηκαν και όλα τα άλλα καθολικά των αγιορειτικών μοναστηριών. Πρόκειται για ένα σύνθετο τετρακίονιο βυζαντινό ναό με δύο κόγχες στους χορούς των ψαλτών, δύο παρεκκλήσια, αριστερά και δεξιά της λιτής, και διπλό νάρθηκα, δηλαδή λιτή (εσωνάρθηκα) και εξωνάρθηκα. Ο ναός βρίσκεται στο κέντρο περίπου της μεγάλης αυλής και τιμάται, ίσως από τον 15ο αιώνα, στην κοίμηση του οσίου Αθανασίου. ο Αθωνίτης έκτισε και αφιέρωσε το ναό από την αρχή στον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου. Ο ναός τοιχογραφήθηκε από τον μεγάλο Κρητικό ζωγράφο Θεοφάνη το έτος 1535. Οι τοιχογραφίες αυτές θεωρούνται η πιο καλή εργασία του ώριμου πια καλλιτέχνη και από τις πιο αξιόλογες του Αγίου Όρους. Οι δύο νάρθηκες τοιχογραφήθηκαν πολύ αργότερα (1854) με έξοδα του αρχιμανδρίτη Βενιαμίν . Δεξιά και αριστερά της λιτής διαμορφώνονται δύο παρεκκλήσια, του αγίου Νικολάου και των 40 Μαρτύρων, Από αυτά, το πρώτο έχει τοιχογραφίες του ζωγράφου Φράγκου Κατελάνου (1560), που είναι σύγχρονος και μαθητής ίσως των μεγάλων Κρητικών ζωγράφων, αλλά η τέχνη του διαφέρει πολύ από εκείνη της Κρητικής σχολής,

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΣΣΑ

Στο άλλο παρεκκλήσι, των 40 Μαρτύρων, σώζεται ο τάφος του Αθανασίου με το

λείψανό του, σκεπασμένος με ένα ύφασμα που φέρει την εικόνα του αγίου. Επίσης στο ίδιο παρεκκλήσι φυλάσσονται δύο αξιόλογες φορητές εικόνες, η μία του Χριστού και η άλλη της Θεοτόκου με την επωνυμία Οικονόμισσα,

Ο τάφος του Αθανασίου με το λείψανό του, σκεπασμένος με ένα ύφασμα που φέρει την εικόνα του αγίου.

Πηγή: fdathanasiou.wordpress.com